

ทิ้งแหวนเพชร

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ค้นหาคำตอบมาหลายปีจากบุคคลาธิฐาน เรื่อง “แหวนเพชรสวมอยู่ที่นิ้ว” ”

ผมเป็นแฟนคลับหลวงพ่อกาประมาณ ๑๐ ปีแล้วครับ เริ่มฟังธรรมมาจากเว็บไซต์ประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ มีเทศน์อยู่เรื่องหนึ่งชื่อ “โลกียสมาธิ โลกุตตรสมาธิ” เป็นการเทศน์บนศาลาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ในการเทศน์ครั้งนั้นมีประโยคที่ติดฝังใจอยู่ว่า “เราสวมแหวนเพชรไว้ แล้วเราถอดแหวนเพชรไปทิ้ง เรากล้าทำไหม”

ผมพยายามหาคำตอบกับประโยคนี้ซึ่งเป็นการท้าทายมากกว่า ๕-๖ ปี ในหนังสือตำราการเทศน์ของพระรูปต่างๆ ก็ไม่พบเรื่องราวทำนองนี้เลยครับ จนต้องหันกลับมานั่งสมาธิกำหนดพุทโธฯ สงบบ้างไม่สงบบ้าง ใช้ปัญญาไปก่อนบ้างแล้วมานั่งพุทโธ เริ่มทำอยู่ประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้นมาเรื่อยๆ ครับ จนปัจจุบันก็ทำอยู่ครับ

แต่ผลที่ได้คือบุคคลาธิฐานเรื่อง “แหวนเพชรสวมอยู่ที่นิ้ว” ที่หลวงพ่อกาเทศน์แล้วติดอยู่ในใจตลอดเวลา ก็ค่อยๆ ปรากฏเป็นคำตอบออกมา ผลออกมาดังนี้ครับ

๑. พิจารณาที่ตัวแหวนก่อนว่าแหวนเพชรมีค่าอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้วโดยธรรมดา

๒. พิจารณาถึงคุณและโทษของแหวนเพชรว่าสิ่งไหนมีมากกว่ากันอย่างเป็นธรรมเมื่อเราได้ครอบครองไว้

๓. พิจารณาต่อไปแล้วพบว่า ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การพาแหวนเพชรทิ้งหรือการเก็บแหวนเพชรไว้ แล้วปัญหาก็ไม่ใช่ที่ตัวแหวนเพชรด้วย แต่ปัญหากลับมาอยู่ที่ตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรไว้เองต่างหาก

๔. ยอมรับว่า ตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรเป็นผู้สร้างปัญหาจริงๆ และตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรก็ต้องเป็นผู้แก้ปัญหาด้วย

๕. พิจารณาต่อไป เมื่อเราผู้ครอบครองแหวนเพชรเกิดขึ้นมาแล้ว และแหวนเพชรก็มีในมือแล้ว ยอมรับในคุณค่าของแหวนเพชรและตัวผู้ครอบครองแหวนเพชรนั้น

๖. พิจารณาเห็นว่า แหวนเพชรปกป้องตัวเราผู้ครอบครอง (ในกรณีที่มีโจรมาปล้น เพื่อรักษาชีวิตเรา เราก็ถอดแหวนเพชรให้โจรต่อรอง เป็นการรักษาชีวิตเราไว้) และตัวเราผู้ครอบครองก็ปกป้องแหวนเพชร (โดยการทำความสะอาดขัดเช็ดดูแลให้แหวนเพชรมีความสะอาดแวววาวอยู่เสมอ)

๗. ยอมรับว่า ตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรอาจตายไปก่อนแหวนเพชร หรือแหวนเพชรอาจสูญหายไปก่อนตัวผู้ครอบครองแหวนเพชรตายก็ได้

๘. ยอมรับว่า แหวนเพชรเปลี่ยนตัวหรือบุคคลผู้ครอบครองไปได้เรื่อยๆ และไม่มีผู้ใดที่จะสามารถครอบครองแหวนเพชรได้ตลอดไป

๙. เมื่อรู้ว่าไม่มีผู้ใดที่จะสามารถครอบครองแหวนเพชรได้ตลอดไป ตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชร แม้ปัจจุบันก็ถือแหวนเพชรอยู่ในมือจริงๆ ก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่ผู้ครอบครองที่แท้จริง

๑๐. สรุป ตัวเราปุณฺชนคนหนาซึ่งมากไปด้วยกิเลสจะไม่ยอมถอดแหวนเพชรออกจากนิ้ว และปาหัง ส่วนพระอริยเจ้าทั้งหลายใส่แหวนเพชรไว้ที่นิ้วมือทั้ง ๑๐ นิ้วเลย

ผลที่ได้อาจจะผิดหมดทุกข้อ กราบเท้าหลวงพ่อบุญช่วยชี้ถูกและบอกทางตรงด้วยครับ

ตอบ : แหวนเพชร ๑๐ ข้อ แต่เรามาติดใจอยู่ที่ว่า เขาบอกว่าเขาฟังเว็บไซต์มา ๑๐ ปีแล้ว ฟังเว็บไซต์มา ๑๐ ปีแล้วเวลาไปฟังเทศน์เรื่อง “โลกียสมาธิ โลกุตตรสมาธิ” เทปนั้นปี ๒๕๔๐ ใจ

ถ้าบอกโลกียสมาธิก็เป็นเรื่องโลกๆ โลกียะไง โลกียสมาธิก็สมาธิของฤษีชีไพร สมาธิต่างๆ โลกุตตรสมาธิ สมาธิที่พิจารณาแล้วเวลาปล่อยวางตามความเป็นจริงแล้วถ้ามันเป็นธรรมๆ มันก็เป็นสมาธิด้วย เป็นธรรมด้วย แต่ถ้ามีกิเลสอยู่มันก็ยังมีกิเลสทั้งหมด เห็นไหม

สิ่งที่ว่าแหวนเพชรๆ กรณีนี้เวลาคนที่ภาวนาเป็นฟังอย่างนี้แล้วเข้าใจหมด เราฟังอย่างนี้ เราฟังเวลาหลวงตาท่านเทศน์ เราเข้าใจว่าหลวงตาท่านเทศน์ถูก แต่เวลาคนอื่นเทศน์ เทศน์ ครั้งๆ กลางๆ เทศน์ปกๆ ปิดๆ เทศน์แบบงูๆ ปลาๆ

ส่วนใหญ่แล้วงูๆ ปลาๆ ไม่มี งูก็งู ปลาก็ปลา มันงูๆ ปลาๆ ในตัวงูมันเป็นปลา ในตัวปลา มันเป็นงูไง มันไม่เป็นงู งูก็เป็นงูไปเลย ปลาก็เป็นปลาไปเลย มันก็จบไง มันเป็นไปไม่ได้

ในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาถ้าตามความเป็นจริงนะ มีการศึกษา ศึกษาในภาค ปริยัติ ศึกษาภาคปริยัติมีความรู้มาก มีความรู้ติดปากโต้แย้งใครได้ทั้งสิ้นเลย แต่เวลาปฏิบัติงูๆ ปลาๆ งูๆ ปลาๆ ทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดกับหลวงตาพระมหาบัว “มหา มหาเรียนธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาจนได้เป็นมหา สิ่งที่ศึกษามา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสูงส่ง ให้เกิดโศกเศร้าไว้ ให้เกิดโศกเศร้าไว้ ยกย่องบูชา แล้วเก็บโศกเศร้าซึมองไว้ แล้วลือก กุญแจมันไว้ อย่าให้มันออกมา ถ้ามันออกมา เวลาภาวนาไปมันจะเตะมันจะถีบ”

คือมันจะมาหลอกอย่างนี้ แหวนเพชร ๑๐ ข้อผิดหมดเลย มันไม่อยู่ในธรรมะเลย

ธรรมะที่ว่าให้ถอดแหวนเพชรทิ้ง ให้ถอดแหวนเพชรทิ้ง ใครมีแหวนเพชรให้ถอดแหวนเพชรทิ้งนั้นนะ ถ้าเป็นความจริงๆ มันจะมีวิธีการของมัน มันจะรู้ของมัน แล้วรู้ชัดรู้แจ้ง

เวลาหลวงตานะ เวลาท่านพิจารณาของท่านไป เวลาจิตท่านมหัศจรรย์ ท่านบอกเลยนะ “อู้อู! มหัศจรรย์ขนาดนี้หรือ จิตของคนมหัศจรรย์ได้ขนาดนี้หรือ” เวลามองไปมองด้วยตาเนื้อนี้แหละ ท่านอยู่ในภูเขา มันทะลุไปหมด มันไม่มีอะไรปิดบังได้เลย มันทะลุปรุโปร่งไปหมดเลย

พอมันว่างหมดเลย มันทะลุปรุโปร่ง ภูเขาเลากามาขวางคลองของสายตาไม่ได้เลย มันทะลุไปหมดเลย สำคัญว่า อู้อู! มันยิ่งใหญ่ มันสุดยอดๆ นี่ไง “จิตทำไมมันมหัศจรรย์ได้ขนาดนี้ จิตทำไมมันมหัศจรรย์ได้ขนาดนี้”

เวลาธรรมะผุดเลย สิ่งที่สว่างไสวที่ทะลุปรุโปร่งมันเกิดมาจากจุดและต่อม เกิดจากจุดและต่อม เกิดจากจุดและต่อม จุดและต่อมของความรู้สึก จุดและต่อมภวาสวะ ภพ จิต

ท่านบอกเลย พอธรรมะมาเตือนท่านยังหันรีหันขวางเลยนะ หันรีหันขวาง ท่านบอกเลยนะ “ถ้าหลวงปู่มันท่านยังดำรงชีพอยู่ ถ้าไปถามหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านตอบทีเดียวนะ เราจะทะเลาะไปวันนั้นเลย”

แต่เพราะหลวงปู่มันนิพพานไปแล้ว พอนิพพานไปแล้วธรรมมันเกิดขึ้นมา มันผุดขึ้นมา กลางหัวใจ มันสอนมาแล้ว แต่ตัวเองก็เข้าใจไม่ได้ ตัวเองก็รู้ไม่ได้ แล้วจะให้คนรับบอก คนรู้ก็นิพพานไปแล้ว แล้วไปถามก็งูๆ ปลาๆ ไปถามใคร ใครก็ตอบไม่ได้ทั้งสิ้น ท่านก็ต้องพยายาม กระเสือกกระสนของท่านไปเองไง กระเสือกกระสนอยู่อีก ๘ เดือน เวลามันทะเลาะผัวะไป นี่ถอดแหวนเพชรทิ้ง

ท่านบอกเลยนะ เวลาพวกเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาอยากจะเห็นอริชชา อยากจะพบกิเลส อยากจะสู้กับกิเลส เวลาไปเจอกิเลสนะ ไปยอมจำนนกับอริชชา

ท่านบอก อริชชาเวลาภาวาท เวลาอนุมาณเอา มันเป็นยักษ์ มันเป็นมาร มันเป็นสิ่งที่น่ากลัว มันเป็นสิ่งที่น่าเกรงขาม แต่พอเวลาไปเจอมันจริงๆ หลวงตาท่านพูดอยู่ในเทป เวลาไปเจออริชชา เจ้าวัฏจักร มันสวยยิ่งกว่านางสาวจักรวาล ไปสยบกับอริชชา ไปยอมจำนนนะ จิตเดิมแท้นี้ผ่องใสๆ สว่างไสว อู๋! มันมหัศจรรย์ เราไปยอมจำนนกับมันหมดนะ

นี่ไง เจอแหวนเพชรแล้วไม่รู้จักแหวนเพชรด้วย เวลาจะรู้จักแหวนเพชรมันยังไม่รู้จักเลย แล้วมันจะเอาแหวนเพชรทิ้งได้อย่างไร

เวลามันทิ้งแหวนเพชรไปแล้ว เวลาหลวงตาท่านสลัดไปแล้ว ท่านทะเลาะรูโปรงไปแล้ว ท่านบอกเลยนะ เวลาจิตมันมหัศจรรย์มาก โอ้โฮ! สว่างไสว มันผ่องใส มันละเอียดลึกซึ้ง มันทะเลาะรูโปรง อู๋! มันแทงทะลุสามโลกธาตุ

เวลาท่านมาค้นคว้าของท่าน ท่านถึงจุดและต่อม สิ่งที่เกิดแสงนั้น สิ่งที่เกิดความสว่างนั้น สิ่งที่เกิดความรอบรู้นั้น เวลาพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ จนมันทะเลาะรูโปรง เวลาเข้าไปสู่สองขั้วของอริชชา เวลาคว่ำไปแล้วนะ ท่านบอกเลยนะ สิ่งที่แหวนเพชรมันคือชี้ควาย มันคือชี้แหวนเพชรนั่นนะมันคือชี้ควาย เหมือนกองชี้ควายที่ไม่มีค่า แหวนเพชรที่ทิ้งไปแล้วมันเหมือนกองชี้ควาย กองชี้ควายที่ควายมันชื้ออยู่กลางถนนนั่นนะ นี่เวลามันทะเลาะไปแล้ว

จะบอกว่า ๑๐ คำถามนี้ แต่เราดีใจ เราดีใจที่ เห็นไหม เวลาหลวงปู่มันท่านเทศน์ไง แล้ว หลวงตาท่านพิจารณาของท่าน ๓ วัน ๔ วันแล้วขึ้นไปถามหลวงปู่มันไง พอไปถามหลวงปู่มัน บอก ที่เทศน์อย่างนั้นเป็นอย่างนั้นจริงหรือไม่

หลวงปู่มัน เอ๊ะ! ยังมีคนสนใจอยู่หรือ นี่กว่าเทศน์แล้วเข้าหุ้ซ่ายทะเลหุหว่า พอเทศน์ไป แล้วก็จบไป ไม่มีใครได้ผลประโยชน์ไง อ้อ! ยังมีคนเก็บไปคิดเนาะ เออ! เก็บไปคิดแล้วมันเป็น ประเด็นขึ้นมา แล้วกลับมาถามท่านนะ ท่านดีใจนะ หลวงปู่มันนะ

นี่ก็เหมือนกัน “ผมเป็นแฟนคลับหลวงพ่อกมา ๑๐ กว่าปีแล้วครับ ๑๐ กว่าปีก็ได้แหวน เพชรมา ๑๐ ช่อ”

เห็นไหม มันได้ประโยชน์กับผู้ฟังไง นี่มันดี มันดีที่ผู้ฟังแล้วเขาไปใช้สติใช้ปัญญาของเขาเพื่อค้นคว้าหาประโยชน์ของเขา มันจะได้ประโยชน์ของเขาขึ้นมาไง

นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ท่านแสดงธรรมเป็นหน้าที่ของครูบาอาจารย์ ผู้ที่ฟังแล้วจะได้ ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์ เป็นผู้ที่ได้ฟังธรรมนั้นที่มันได้ประโยชน์ไง ถ้าได้ประโยชน์นะ มัน จะเป็นคำถามกลับมา

แต่ถ้าเป็นคำถามกลับมาบอกว่า สิ่งที่เขาค้นคว้ามาอย่างนี้ถูกต้องหรือไม่

คำว่า “ถูกต้องหรือไม่” ถ้ามันเป็นความจริงมันยังไม่เข้าถึงความถูกต้องหรอก แต่ถ้าเป็น ความจริง ๆ นะ อย่างความจริงเวลาการประพฤติปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัติกันมีการศึกษามามี ความรู้มาก พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวางๆ นิพพานคือความว่าง ว่างหมดเลย นั่นนะไม่มีสิ่งใด เป็นขึ้นเป็นอันเลย

สิ่งที่เป็นขึ้นเป็นอันนะ ในวงกรรมฐานที่มันจะเป็นความจริง เราต้องทำความเข้าใจ เข้ามาก่อน ทำสมาธิเข้ามา ถ้าสมาธิมันเป็นสมาธิแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าเป็นสมาธิยกขึ้นสู่ วิปัสสนา มันค้นคว้ามันแสวงหา ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงนั้นนะมันจะเห็นแหวน ทองเหลืองก่อน เห็นแหวนทองเหลืองแล้วก็เห็นแหวนทอง เห็นแหวนทองก็ไปเห็นแหวนเงิน เห็น แหวนเงินแล้วก็ไปเห็นแหวนเพชร มันจะเป็นขั้นๆ เข้าไปไง

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จิตสงบแล้วเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง คือเห็น อวิชชา คือเห็นกิเลส คือเห็นสัจจะความจริง ถ้าเห็นสัจจะความจริงขึ้นมาแล้ว ถ้ามันเห็นสัจจะความจริงแล้วถ้ามันเป็นวิปัสสนา มันเป็นความจริงนะ มันจะทิ้งแหวนเพชร เพราะอะไร

เพราะว่าสิ่งที่เราศึกษากันมานี้มันเป็นวิทยาศาสตร์ ความเป็นมนุษย์เป็นวิทยาศาสตร์ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งที่เป็นอนิจจังเราเข้าใจได้หมด วัตถุต่างๆ มีการประกอบ ขึ้นมาแล้วมันก็ต้องเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา เป็นอนิจจัง

เราก็มองร่างกายเราเหมือนกับเป็นอนิจจังไง พอเราเกิดขึ้นมา เราเกิดมาจากไข่ จากในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ เกิดมาเป็นคน เกิดเป็นคนย่อยสลายไป มันเป็นเรื่องโลก เป็นวิทยาศาสตร์ที่เรามองเห็นได้ แต่ถ้าเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นไตรลักษณ์

พอเป็นไตรลักษณ์ขึ้นมา มันเป็นไตรลักษณ์ตรงไหน ไตรลักษณ์ตรงเราทำสมาธิ สมาธิมีตัวตุนนะ ตัวตุนนะ เวลาตัวตุนนั้น ตัวตุนมันเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นั่นตัวตุนเกิดขึ้น

การเกิดขึ้น ตั้งอยู่คือการวิปัสสนา เวลามันย่อยสลายไปนี่ไตรลักษณ์

พอไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ขึ้นมามันจะเข้าสู่แหวนเพชรไง ถ้าเข้าสู่แหวนเพชร ถ้าจิตมันสงบแล้ว จิตสงบแล้วมันยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันจะค้นคว้าหาแหวนเพชรก่อน

ถ้ามันค้นคว้าหาแหวนเพชร มันเจอแหวนเพชรของมัน แล้วมันพิจารณาถึงโทษ พิจารณาถึงโทษนะ มันเป็นไตรลักษณ์ มันย่อยสลายๆ เวลาย่อยสลายครั้งแล้วครั้งเล่า ครั้งแล้วครั้งเล่า เวลาสมุจเฉทปหาน ขาด นั่นแหละมันทิ้งแหวนเพชร

เวลาวิปัสสนาๆ เวลาในวงจรกรรมฐานมันมี เวลาหลงตาทำนพุด การขุดคุ้ยหากิเลสนี้เป็นเรื่องหนึ่ง เวลาการใช้สติปัญญาวิปัสสนาอีกเรื่องหนึ่ง ใช้ปัญญานั้นอีกเรื่องหนึ่ง เวลามันขาดมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

เวลาหลงตาทำนพุดถึงหลงปู่ดี เวลาหลงปู่ดีๆ ท่านบอกเศรษฐกิจธรรมๆ

เศรษฐกิจมันต้องมีธรรม ถ้ามีธรรมขึ้นมา สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม ถ้าเป็นปัญญาธรรมขึ้นมา เวลามันขุดคุ้ยมันหากิเลสมันเจอของมัน

นี่ไง ถ้าเศรษฐกิจ เศรษฐกิจมันทิ้งอะไรไป ก็ทิ้งกิเลสไป ชำระล้างกิเลสไป เวลาทิ้งมันทำลายไป นั่นกิเลส

แต่เวลาโลกเขามอง มันมองกิเลสเป็นธรรมไง มันมองสิ่งลามกสักการะ โลกธรรม ๘ มีลามกเลื่อมลามก มียศเสื่อมยศ นี่เป็นสมบัติของมัน มียศถาบรรดาศักดิ์ อยากมีลามก อยากมีชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ พระองค์ไหนอยากดังอยากใหญ่ยังอยากโฆษณาชวนเชื่อ นั่นไม่มีธรรม มันเป็นไปไม่ได้

แต่ดูเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราสิ ท่านปรารณาความมีชื่อเสียงที่ไหน ท่านปรารณาอะไร ท่านปรารณาหัวใจคนต่างหาก ท่านปรารณาหัวใจของคนที่มีมันทุกขมันยากใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่าการแล้วพระอรหันต์ ๖๑ องค์รวมทั้งท่าน “ภิกษุทั้งหลาย เธอกับเราทั้งหมด ๖๑ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก”

คือชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ยศถาบรรดาศักดิ์ “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก” ไม่ต้องให้ใครมาให้ชื่อเสียง ให้กิตติศัพท์กิตติคุณ

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์” เป็นทิพย์ ทิพย์สมบัติ วัฏฏะ กามภพ รูปภพ เทวดา อินทร์ พรหมทั้งหมด เทวดา อินทร์ พรหมยังไม่มีค่าเท่ากับใจดวงนี้เลย ใจดวงนี้เหนือสามโลกธาตุนะ

ถ้ามันเป็นความจริงมันเป็นความจริงอย่างนั้น เขาไม่มาแสวงหาชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณอะไรหรอก แต่เขาห่วง ห่วงโยศานา ห่วงโยพุทธะ ห่วงโยที่ผู้รู้แจ้ง เวลาแสดงธรรม แสดงธรรมเพื่อหัวใจผู้รู้แจ้ง

ถ้าผู้รู้แจ้งมันจะย้อนกลับมาที่ใจของมัน มันไม่สนใจสังคมเลย ไม่สนใจใครเลย เพราะกิเลสมันอยู่ในใจ ใจมันอยู่กลางหัวอก มันเป็นเรื่องปัจเจก ตั้ง มันเรื่องส่วนตัวของคน มันไม่ใช่เรื่องสังคม มันไม่ใช่เรื่องภายนอก ถ้าเรื่องภายนอกส่งออกมาหมดนะ มันเป็นไปไม่ได้หรอก

นี่ไง ถ้าพูดถึงการว่าทิ้งแหวนเพชรมันทิ้งอย่างไร

การทิ้งแหวนเพชร เห็นไหม มันไม่มีแหวนให้ทิ้ง มันไม่มีนิ้วด้วย ไม่มีนิ้วที่ใส่แหวนนะ มันไม่มีนิ้วคือมันหาสมาธิไม่เจอ หาตัวมันไม่ได้

คนเราไม่รู้จักระบายตัวมันก็เหมือนคนป่วยอยู่โรงพยาบาลศรัทธา โรงพยาบาลศรัทธา เพราะมันขาดสติ มันป่วย มันถึงไปอยู่โรงพยาบาลศรัทธา เปรียบเหมือนปุณณเรารู้จักตัวเอง ไม่รู้จักจิตก็เหมือนคนที่ไม่รู้จักระบายตัวเอง ไม่รู้จักระบายตัวเองคือไม่มีนิ้ว ไม่มีนิ้วจะเอาแหวนเพชรที่ไหนมาใส่

คนที่ใส่แหวนเพชรต้องมีนิ้วก่อน มีนิ้วก็มีบุคคล มีบุคคลคือใครละ

แล้วเวลาแสดงธรรมกันทางโลก “ธรรมะสอนให้ปล่อยวาง” แล้วปล่อยวาง วางอะไร วางชี้ วางชี้ดี วางอะไร มันไม่มีอะไรจะให้วาง

เวลาเรามีอารมณ์ขุ่นมัวขึ้นมาแล้วก็จะวาง อันนี้มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ มันเป็นเรื่องสามัญสำนึกของคน เห็นไหม ผู้ดี ผู้ที่เขาสามารถเขาทำอะไรผิดอะไรถูกเขาก็ไม่ทำ คนที่มีสติปัญญานะ สิ่งใดดี เขาทำสิ่งที่ดีงาม สิ่งใดไม่ดีเขาก็วางไว้...เป็นพระอรหันต์หรือ ก็เขาวางที่ไม่ดีแล้วไง เป็นไหม ไม่เป็นหรอก มันเป็นปุณณ

ปุณณคน กัลยาณชน เป็นบุรุษคนหนึ่ง เป็นสุภาพบุรุษผู้มีสติปัญญาคนหนึ่ง ถ้าเป็นสุภาพบุรุษคนที่มีสติปัญญาคนหนึ่งเขาก็คือชีวิตของเขา ถ้าชีวิตของเขา มันก็อยู่ในโลกก็ยะ อยู่ในโลกละ มันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ

บอกให้วางๆ วางอะไร

เราฟังเขาเทศน์มาเรื่อยๆ เพราะคำถามเขาถามไง เขาฟังเทศน์เว็บไซต์มา ๑๐ ปี ไม่เคยได้ยินเลยว่าพระองค์ไหนจะพูดแบบนี้ บอกว่ามีแหวนเพชรแล้วให้ทิ้งแหวนเพชร

โธ่! มีแหวนเพชรเอามาให้กู มาทิ้งเลย ทิ้งที่นี้

แหวนเพชรนั้นนะ ไปดูร้านขายแหวนเพชรสิ ไปดูร้านขายเพชร แหวนเต็มไปหมด ไปดูนะ เขาส่งออกแหวนเพชรไปทั่วโลก มันเป็นสินค้าที่โลกเขามีทั้งนั้นนะ แหวนเพชรใครๆ ก็มี ผู้ที่เป็นเศรษฐีมีเงินเขามีเป็นร้อยๆ วง มีเต็มไปหมดเลย

แต่ศีล สมาธิ ปัญญา สัจธรรมในใจนี้ใครมี สิ่งความเป็นจริงในใจนี้ใครมี มันมี มันมี ขึ้นมาจากอะไร ถ้ามันมีขึ้นมา

ทางโลก สิ่งที่มีค่าคือแหวนเพชร ก็ใช้แค่แหวนเพชร มันเป็นบุคลากรพื้นฐาน เป็นธรรมาธิษฐานให้เห็นว่า ถ้ามันปฏิบัติมามันจะปฏิบัติมาอย่างนี้ จากที่เราทุกข์ๆ ยากๆ โดยปกติคนเราขาดสติมันเป็นปุถุชนคนหนา เราก็หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธพยายามสร้างตนเองขึ้นมา

คำว่า “สร้างตนขึ้นมา” ด้วยเหตุ เหตุโดยคำบริกรรม เหตุโดยที่มีสติกับอานาปานสติ แล้วถ้ามันละเอียดลึกซึ้งเข้าไปมันจะเป็นตัวของมันเอง

จากอาศัยสิ่งที่เกาะให้ใจมันเป็นทีเกาะเกี่ยวไปก่อน เวลาเสร็จแล้วมันก็วาง วางสิ่งที่เราเกาะเกี่ยวมาเป็นอิสระของมัน พอเป็นอิสระของมัน มันก็เป็นผู้รู้

นี่ผู้รู้ แคผู้รู้มันก็มีหัตถ์จรรยแล้ว นี่ยังไม่เจอแหวนเพชรนะ แต่ผู้รู้สงบแล้ว ผู้รู้ถึงไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้ามันเห็นจริงของมัน มันสะท้อนกิเลสไถ มันถึงได้รู้

แหวนเพชรเดียวนี้เขาขายทางเว็บไซต์ดวงละสิบบาทที่สิบบาทเต็มไปหมดเลย แหวนเพชรพลาสติกเขาขายเขาเอาไว้หลอกเด็ก แหวนเพชรคนตาไม่ถึง โดนหลอกด้วย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตเราสงบแล้วเวลาเราจะเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง กิเลสมันจะหลอกหรือจะเป็นสัจธรรม เราพิจารณาของเรามันจะเป็นแหวนเพชรหรือแหวนตะกั่ว มันจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง ไม่รู้เรื่องหรอก นี่พูดถึงถ้าในการประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างนี้

ถ้าการประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างนี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเทศนาว่าการ หลวงตาท่านฟัง ครูบาอาจารย์ฟังแล้วเข้าใจ นี่ก็เหมือนกัน เวลาหลวงตาท่านเทศน์ เวลาท่านเทศน์เรื่องอะไร คนที่เป็นจริงฟังแล้วเข้าใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราพูด เราพูดมันมีเหตุมีผลนะ คำว่า “มีเหตุมีผล” เวลาเทศน์ของเรา ถ้าคนเป็นฟัง เออ! ถ้าคนไม่เป็นฟังก๊งๆ นะ “เฮ้ย! มันไปเอามาจากไหนวะ”

ก็เอามาจากประสบการณ์ของจิตเว้ย จิตมันทำขึ้นมามันรู้มันเห็นของมันนะ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นท่านก็รู้เห็นของท่าน ท่านพูดออกมามันอันเดียวกันนะ อริยสัจมีหนึ่งเดียว จิตที่กลั่นออกมาจากอริยสัจแล้วมันเป็นปัจเจกตั้ง สันติปฏิฐานใจดวงนั้นเด็ดขาด ไม่มีสอง ไม่มีแปลกแยก ถ้าเป็นจริง

แต่ไอ้พวกที่อธิบายๆ นั้นนะ ใช้นั้นมันมืออยู่กลั่นเกลื่อนในท้องตลาด มันถึงไม่เป็นจริงง

นี่พูดถึงว่า แหวนเพชร จะทิ้งแหวนเพชรอย่างไร แล้วที่เขาถามมา ๑๐ ข้อ จะเข้า ๑๐ ข้อ เนาะ

สิ่งที่ทำมามันไม่ใช่ เพราะอะไร เพราะคำว่า “แหวนเพชร” นะ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ เหมือนทางโลก ทางโลกเราแสวงหา เราทำหน้าที่การงานจนเรามีเงินพอ จนมีเงินเราซื้อแหวนเพชรได้เราก็กุมใจ

ไอนี้ก็เหมือนกัน เวลาพระปฏิบัติหรือเราปฏิบัติ เราพยายามทำความสงบของใจเราเข้ามา พอใจสงบระงับแล้วพยายามแสวงหา

นี่ไง หลวงตาท่านสอน ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านสอน การขุดคุ้ยหากิเลส กิเลสมันอยู่ในใจของเรา เหมือนเชื้อโรคอยู่ในร่างกายนี้แต่เราไม่รู้จักรู้ว่าเราเป็นโรคอะไร เราไปหาหมอ หมอเขาต้องวินิจฉัยว่าเราเป็นโรคอะไร

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราจะแก้ไขกิเลสของเรา กิเลสมันอยู่ที่ไหน เราต้องหากิเลสเราให้เจอ เขาเรียกว่าเห็นกิเลส พอเห็นกิเลสขึ้นมา เห็นกิเลสขึ้นมา เราพยายามฝึกฝน เราพยายามกระทำของเราจนเราเห็นกิเลส

เห็นกิเลสเราก็ใช้สติปัญญาพิจารณา มันพิจารณา พิจารณาแหวนเพชร แหวนเพชรนี้เป็นไตรลักษณ์ แหวนเพชรมันต้องย่อยสลายของมันไป ถ้าย่อยสลายไปตามความเป็นจริงมันจะเป็นไตรลักษณ์ของมัน มีสิ่งเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป

การดับไป ถ้าเราไปหวังไปหวัง เราไปถนอมรักษา มันไม่กล้าทำ พอไม่กล้าทำ แหวนเพชร แหวนเพชร แหวนเพชร ก็เท่ากับไปถนอมกิเลสใจ ก็เท่ากับไปรักษาปฏิฐิมานะของตน นี่มันหลงผิด

พอมันหลงผิดมันก็ไปถนอมใช้ใหม่ ใครกล้าทำลายเพชร ใครกล้าเอาค้อนทุบเพชรทิ้ง ไม่มีใครเขาเอาค้อนไปทุบเพชรทิ้งหรอก เขามีแต่เอาเพชรไปขายเอาตังค์ ไม่มีใครเขาทุบทิ้งหรอก แต่เปรียบเทียบทางโลก ทางโลกที่เป็นวัตถุที่จับต้องได้

แต่ถ้าทางธรรม ทางธรรมมันเป็นอย่างนั้น เวลาจิตมันสงบแล้วเรามีแหวนเพชร แล้วเรากลายใหม่ ใครๆ ก็จะทำถนอมใช้ใหม่ โอ้โฮ! ภาวนาขนาดนี้สุดยอดๆ แล้วก็ไปรักษาความสุดยอดไว้ไง

นี่ไง เวลาหลวงตาที่ท่านไปเห็น จิตนี้มหัศจรรย์นัก สุดยอดนัก แล้วก็ถนอมมันไว้ ถนอมมันไว้ ยิ่งถนอมมันไว้ก็เท่ากับถนอมอริชชาไว้ นี่ไง ถึงไม่กล้าทำไง

ฉะนั้นถึงบอกว่า การพิจารณาเข้าไปหาแหวนเพชรมันก็เป็นหน้าที่การงานที่ โอ้โฮ! สุดยอดนะ เพราะอะไร เพราะมันไปเจอแต่เรซิน มันไปเจอแต่เพชรเก๊ ไม่เจอเพชรจริงหรอก

ถ้าเจอเพชรจริง โอ้โฮ! มันจะล้าละล้งเชียวนะ นี่เพชรแท้ๆ เชียวนะ กิเลสแท้ๆ เพชรแท้ๆ กิเลสแท้ๆ ใจ

เวลาหลวงปู่ที่ท่านทั้งหมด หลวงตาท่านชม เศรษฐีธรรมๆ เศรษฐีธรรมคือมันทั้งสภาวะทั้งหมดทางโลกทั้งหมด

แต่คนจะทิ้ง นี่ไง การพิจารณา ๑. พิจารณาที่ตัวแหวนเพชรว่าตัวแหวนเพชรนั้นมีคุณค่าในตัวของมันเองโดยธรรมชาติของมัน

ไฉนก็ซื้อเท็จจริงใจ ชีวิตของเรามีคุณค่าอยู่แล้ว จิตก็มีคุณค่าอยู่แล้ว สิ่งต่างๆ มีคุณค่าทั้งสิ้น นี่ไง กรรมมันคลุกเคล้ากันจนเราเข้าใจอะไรไม่ได้ นี่ปัญหาข้อที่ ๑. นะ

ข้อที่ ๑. หมายความว่า การพิจารณาอย่างนี้มันเป็นการพิจารณามาเป็นปัญญาบรมสมาธิ แล้วมันตกตะกอนมาเป็นคำถาม ๑๐ ข้อนี้ ถ้าคำถาม ๑๐ ข้อนี้มันก็เป็นประโยชน์กับผู้ถาม ผู้ที่ภาวนามันได้ตกลึกมาได้แค่นี้ ถ้าได้ตกลึกมาได้แค่นี้คือว่าปัญญาระดับนี้

คำถามข้อที่ ๑. ว่าสิ่งที่เป็นอย่างนี้ว่า “พิจารณาที่ตัวแหวนเพชร ตัวแหวนเพชรมีคุณค่าในตัวของมันเองโดยธรรมชาติ”

นั่นก็จบ นี่มันก็เป็นปัญญาข้อที่ ๑.

ปัญญาข้อที่ ๒. “พิจารณาถึงคุณและโทษของแหวนเพชร ถ้าที่ไหนมีมากกว่ากันอย่างเป็นธรรมเมื่อเราได้ครอบครองแหวนเพชร”

พิจารณาคุณค่าของคุณและโทษนี้ นั่นก็เป็นอีกข้อหนึ่ง

“พิจารณาต่อไปว่า ถ้าพบว่าปัญหาไม่ได้อยู่ที่ตัวแหวนเพชร แต่ตัวแหวนเพชรที่ทิ้งหรือการมีแหวนเพชรไว้ แต่ปัญหาก็ไม่ใช่เรื่องตัวแหวนเพชร แต่ปัญหากลับอยู่ที่ตัวผู้ครอบครองแหวนเพชร”

อันนี้ละเอียดขึ้น ข้อที่ ๓. ละเอียดขึ้นจนเข้าสู่ตัวตนนะ เข้าสู่สิ่งมีชีวิตแล้ว ไม่ใช่เข้าที่แหวนเพชร

แหวนเพชรนี้เป็นธรรมาธิฐาน แต่ความจริงเราจะแก้ไขที่ตัวของเราเอง เห็นไหม เริ่มต้นพิจารณาตัวแหวนเพชร โทษของแหวนเพชร แล้วก็โทษของตัว

ถ้าโทษของตัว แหวนเพชรมันไม่ใช่ชีวิต แหวนเพชรไม่รู้เรื่องอะไรหรอก คนไปซื้อมันมาแล้วคนก็เอามาแต่งเติมกัน แล้วคนก็มาตั้งราคาขายกัน แล้วคนก็ทุกข์กันไง

นี่พูดถึงว่าปัญหากลับมาอยู่ที่ตัวคนที่ครอบครองแหวนเพชร นี่เข้ามาสู่ตัวบุคคลแล้ว เข้ามาสู่ที่ตัวเราแล้ว ไม่ใช่เข้าสู่ที่ตัวแหวนเพชร

“๔. ยอมรับว่า ตัวผู้ครอบครองแหวนเพชรเป็นผู้สร้างปัญหาจริง และตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรก็ต้องเป็นผู้แก้ปัญหานั้นเอง”

นี่ปัญหามันจะละเอียดขึ้น เพราะแหวนเพชรมันอยู่ที่ตัวผู้ที่ครอบครอง แล้วตัวผู้ที่ครอบครองต้องแก้ปัญหาตัวเอง แหวนเพชรมันมีครอบครองแล้วมันจะมีคุณค่าไม่มีคุณค่า การเก็บรักษา ใช้นี้การวิปัสสนามันเป็นของมันไป

“๕. พิจารณาต่อไปถึงตัวเราผู้ครอบครองแหวนเพชรที่เกิดขึ้นมาแล้ว และแหวนเพชรก็ไม่มีในมือแล้ว ยอมรับในคุณค่าของแหวนเพชรและผู้ครอบครองแหวนเพชรนั้น”

นี่พูดถึงว่าอันนี้มีคุณค่าของมัน

“๖. พิจารณาว่าแหวนเพชรที่ปกป้องเอาไว้หล่อใจได้ เอาไว้ป้องกันตัวเองได้”

นี่พูดถึงว่าเขาใช้ปัญญาของเขานะ

“๗. ยอมรับว่า ผู้ครอบครองแหวนเพชรอาจตายไปก่อนแหวนเพชรก็ได้ หรือแหวนเพชรอาจสูญหายไปก่อนก็ได้”

อันนี้พิจารณาถึงการพลัดพราก นี่การพลัดพราก นี่คือปัญญาทั้งนั้น

“๘. ยอมรับว่าแหวนเพชรที่เปลี่ยนตัวบุคคลผู้ครอบครองต่อไปเรื่อยๆ และไม่มีผู้ใดที่สามารถครอบครองแหวนเพชรได้ตลอดไป”

ไฉนเขาไม่พลัดพรากจากเรา เราต้องพลัดพรากจากเขา นี่ผลของวิญญะ

“๙. ไม่มีผู้ใดสามารถครอบครองแหวนเพชรได้ตลอดไป เพราะผู้ครอบครองนั้นแม้ปัจจุบันแหวนเพชรอยู่กับมือเราจริงๆ แต่ก็ไม่ใช่ผู้ครอบครองที่แท้จริง”

นี่มันละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ

“๑๐. สรุป ตัวปุณฺชนคนหนาซึ่งมากไปด้วยกิเลสจะไม่ยอมถอดแหวนเพชรจากนิ้วปาทั้งส่วนพระอริยเจ้ามีแหวนเพชรทั้ง ๑๐ นิ้ว ผลที่ได้อาจจะผิดทุกข้อ”

นี่เวลาพระอริยเจ้าใส่แหวนเพชร ๑๐ นิ้ว แหวนเพชร เราจะบอกว่า มันเป็นสติปัฏฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล ถึงที่สุดแล้วจิตเดิมแท้ที่ผ่องใสมันสดใส

แหววววยิ่งกว่าแหวนเพชร แล้วก็ต้องย่อยสลายทำลายทั้งสิ้นทั้งปวง มันถึงจะพ้นออกไปจากกิเลส ถ้ามันพ้นออกไปจากอวิชชาไง

นี่พูดถึงว่าแหวนเพชร คำว่า “แหวนเพชร” แหวนเพชรคือการแสวงหาศีล สมาธิ ปัญญา เปรียบเหมือนการแสวงหาได้แหวนเพชรมา ได้แหวนเพชรมาแล้วนะ เรายังต้องวิปัสสนาต่อเนื่องไป พิจารณาด้วยเหตุด้วยผลนะ จนเราย่อยสลายแหวนเพชรนั้นไป เราจะเลอเลิศกว่าแหวนเพชรนั้น

แหวนเพชรมันเป็นธรรมาธิษฐานถึงสติปัฏฐาน ๔ ในโลกนี้ แล้วจิตที่กลั่นออกมาจากสติปัฏฐาน ๔ มันทั้งไว้หมดเลย แหวนเพชรทิ้งไว้กับโลก เรื่องสมบัติของโลกเขา เราต่างหากเกิดมาเกิดเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความค่า แล้วจิตที่มีความค่า จิตที่แสวงหา จิตที่ค้นคว้า แล้วจิตนี้พอมันแสวงหาได้แหวนเพชรนั้นมา แล้วมันก็สละแหวนเพชรนั้นไว้กับโลก

แหวนเพชรไม่มีใครเขาไปโยนทิ้งหรอก แหวนเพชรเขาเอาไปร้านรับซื้อแหวนเพชรแล้วเอาเงินมาช่วยสังคม เงินเอามาช่วยประชาชนคนทุกข์คนจนเพื่อประโยชน์กับเขา เราได้บุญกุศลด้วย

ไม่ใช่เอาแหวนเพชรไปทุบทิ้ง เอาแหวนเพชรไปขายที่ร้านแหวนเพชร แล้วก็เอาเงินมาช่วยเหลือสังคม ตัวเราได้ทำบุญกุศล มีความสุข ความสดชื่น ความผ่องใส นี่พูดถึงบุคคลาธิษฐานนะ

แต่ในการประพฤติปฏิบัติมันเป็นสมบัติส่วนตน ถ้าเห็นอริยสัจก็เห็นในจิต จิตรู้ จิตเห็น จิตพิจารณาของมัน แล้วจิตเวลาตทังคปหานมันปล่อยวาง ปล่อยวางชั่วคราวๆ คิดดูสิ ปล่อยวางไปแล้ว ทิ้งไปแล้ว มันยังกลับมาได้เลย

แหวนเพชรนี้ทิ้งไปแล้ว เดียวแหวนเพชรมันกลับมาอยู่ในนิ้วอีกแล้ว เพราะมันทิ้งไม่ขาดจากอุปาทาน มันทิ้งไม่ขาดจากหัวใจ มันทิ้งตอนที่สติปัญญามันก็โยนทิ้งได้ แล้วกิเลสมันเป็นนามธรรม มันร้ายกาจตรงนี้ พอเดี๋ยวจิตมันเสื่อมลง อ้าว! แหวนเพชรมาอยู่ในนิ้วอีกแล้ว เพิ่งทิ้งไป มันมาอีกแล้ว นี่ไง มันเป็นตทังคปหาน นี่ไง ที่มันไม่มีขณะๆ ใจ ถ้าไม่มีขณะ

ขณะคือนิโรธ คือดับทุกข์ คือการทิ้ง ทิ้งแหวนเพชรโดยสมุจเฉทปหาน ทิ้งแหวนเพชรโดยเด็ดขาด การทิ้งแหวนเพชรโดยเด็ดขาดคือการสมุจเฉทปหาน นี่คือขณะ ขณะคือนิโรธ นิโรธคือทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เป็นอริยสัจ ๔

แหวนเพชร ทุกข์ สมุทัย คั่นคว่ำหาแหวนเพชร มรรค ๘ มรรค ๘ พิจารณามันๆ เวลามันนิโรธ เวลามันขาด ขณะจิตนะ นั่นนะทิ้งแหวนเพชร ทิ้งเด็ดขาด ที่ไม่มีในนิ้วอีกแล้ว แล้วไม่กลับมาอีก แล้วแหวนเพชรนั้นมันก็เป็นเรื่องของเวรกรรม

สพฺเพ สตฺตา กรรมของสัตว์ สัตว์ผู้ที่สร้างเวรสร้างกรรมมามากน้อยแค่ไหนมันถึงมีการประพฤติปฏิบัติ มันถึงเริ่มต้นจากตรงนั้นนะ นี่ไง บัวสีเหล่า ผู้ที่สร้างเวรสร้างกรรมมามากมันก็ต้องสมบุกสมบันเต็มที ผู้ที่ได้สร้างเวรสร้างกรรมมาพอประมาณก็สมบุกสมบันพอประมาณ ผู้ได้สร้างเวรกรรมมาเล็กน้อยมีแต่กรรมดีๆ มันก็ปฏิบัติง่ายง่าย

ทีนี้คนปฏิบัติ เราจะไม่เทียบเคียงเรื่องอำนาจวาสนาต่อกัน การปฏิบัติของแต่ละบุคคล แม้แต่คู่แฝดเกิดมาไขว้ไขว้เดียวกันยังวาสนาไม่เท่ากัน นี่กรรมของสัตว์ๆ

ฉะนั้น เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พยายามประพฤติปฏิบัติของเรา การปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ผลของพุทธะในใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงๆ มันเป็นปัจจัยตั้งในหัวใจของเรา แล้วทำความจริงอย่างนั้น

ไอ้ทิ้งแหวนเพชรๆ มันเป็นธรรมชาติฐาน เป็นการแสดงออกถึงการชวนชวายการแสวงหา ศีล สมาธิ ปัญญา มันเปรียบเหมือนแหวนเพชร เปรียบเหมือนสิ่งที่มีค่ามาก

แต่เวลามัชฌิมาปฏิปทามันกลมกลืนกันแล้วนะ มันทำลายกันหมด มันทำลายอริชชา ทำลายกิเลส ทำลาย ทำลายต่างๆ ในดวงใจของตนนะ กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ มันขาดหมดเลย ยิ่งกว่าหนังอินเดีย ยิ่งกว่าหนังอมตะอีกเวลามันขาด แล้วมันขาดที่ไหน มันขาดในหนัง ขาดในฟิล์ม...ไม่ใช่

ขาดกลางหัวใจ เป็นปัจจัยตั้ง สันติภูมิจิโก รู้จำเพาะบุคคลคนนั้น รู้จำเพาะจิตดวงนั้น

แต่เวลาครูบาอาจารย์ เช่น หลวงปู่มั่น เวลาท่านสมุจเฉทปหานเวลามันขาด ท่านบอกเลยนะ มีพระอริยเจ้า มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนากับท่าน

มันเป็นคนที่มีบุญมากบุญน้อย มีคนที่มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ จะมีผู้ที่มาอนุโมทนา เพราะมันจะได้ประโยชน์กับสังคมของชาวพุทธ ผู้ที่มีบารมีเล็กน้อย ผู้ที่มีบารมีที่ว่าทำแล้วเกือบเป็นเกือบตายยังไม่ได้เลย เห็นไหม บุญบารมีของคนมันไม่เหมือนกัน นี่การกระทำต่างคนต่างชวนชวายเป็น

แต่ว่าผู้ถามเขาบอกว่า จากกรรมข้อนี้พิจารณามาเกือบ ๑๐ ปี ได้มา ๑๐ ข้อ

ฉะนั้นบอกว่า “๑๐. สรุป ตัวเราปุณฺณคนหนาซึ่งมากไปด้วยกิเลสจะไม่ยอมถอดแหวนเพชรออกจากนิ้วและปาทั้ง ส่วนพระอริยเจ้าทั้งหลายใส่แหวนเพชรไว้ที่นิ้วมือทั้ง ๑๐ นิ้ว” นี่เวลาเขาเปรียบเทียบไป

แต่ความจริงถ้าใส่แหวนเพชรไว้ ๑๐ นิ้วแสดงว่ากิเลส ๑๐ หัวก็ยังอยู่ครบนะสิ

พระอริยเจ้าไม่มีแหวนเพชร พระพุทธเจ้ามีแต่ดาบเพชร มีแต่ปัญญาเพชรฟาดฟันหันแหลกกับกิเลสจนกิเลสตายไปเกลี้ยง ตายไปหมดจากหัวใจของพระอริยเจ้า

แหวนเพชร แหวนเพชรเหมือนกับมรรค ๘ เป็นดาบเพชรที่ทำลายชำระล้างกิเลสต้นหาความทะยานอยากหลุดออกไปจากหัวใจนั้นจนกลายเป็นธรรมชาติ นั้นต่างหากถึงเป็นความจริง ไม่มีแหวนเพชรอยู่ที่นิ้วมือใครทั้งสิ้น

แหวนเพชรอยู่ที่ร้านขายแหวนเพชร อยู่ที่คุณหญิงคุณนายที่เขาอยากได้แหวนเพชร พระอริยเจ้าไม่มี พระอริยเจ้ามีแต่หัวใจ มีแต่หัวใจที่เปรียบเหมือนดาบเพชรที่ได้ชำระล้างกิเลสทำลายกิเลสในใจของพระอริยเจ้าแล้วต่างหากถึงได้เป็นพระอริยเจ้า

แต่คำว่า “แหวนเพชร” หรือคำว่า “มรรค ๘” มันเป็นเรื่องที่ว่ากรรมทั้งหลายมาต้องมาแต่เหตุ กรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ พระอริยเจ้าก็มาจากมรรค ๘ มาจากเหตุนั้น

ฉะนั้น คนที่คิดว่าชวนชวาก็ต้องชวนชวายหาแหวนเพชร หา มรรค ๘ หาสิ่งจะความจริง คือ สภาธิ ปัญญา แล้วใช้สติใช้ปัญญาฟาดฟันกับกิเลสด้วยแหวนเพชรนั้นนะ ด้วยมรรค ๘ นั้นนะ แล้วเวลามันสมุจเฉตปหานไปแล้ว แหวนเพชรนั้นแหลกละเอียด ไม่มีเหลือเป็นฝุ่นเป็นผงเลย แหลกละเอียดไปหมด ไม่เหลือใดๆ เลย เหลือแต่คุณธรรมเท่านั้น ทำลายทั้งสิ้น นี่คือสัจจะความจริงในการประพฤติปฏิบัติ

ฉะนั้น เวลาปฏิบัติ เวลาพูดก็พูด เขาบอกเขาฟังเทศน์ในเรื่อง โลกียสมาธิ โลกียะก็เรื่องโลกใจ โลกุตตรสมาธิ โลกุตตรสมาธิคือไม่ติดในแหวนเพชรใจ ไม่ติดใดๆ ทั้งสิ้น โลกุตตรสมาธิเป็นสมาธิที่ว่าเป็นกลาง เป็นสมาธิที่เป็นสัมมาทิฐิที่ถูกต้องดีงาม

ถ้าโลกียสมาธิ พอเป็นสมาธิกำหนดจิตดูนั่นดูนี่ นี่โลกียะ มีตัวมีตน มีเรามีเขา นี่โลกียะ ถ้าโลกุตตระแล้วมันเป็นมัชฌิมาปฏิบัติ จะเป็นตาบเพชร จะเป็นปัญญา จะเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญาที่เข้ามาฟาดฟันกิเลสในหัวใจของตอนนี้

ฉะนั้น เพียงแต่ว่า เขาบอกเขาฟังในข้อนี้ ฟังธรรมะแล้วได้คิด

มันเป็นการยกขึ้น ถ้าคนรู้จริงเห็นจริงมันมีองค์ความรู้มีความจริงในวิธีการปฏิบัติ มันจะมีสิ่งที่เป็นความจริงซ่อนอยู่ แล้วผู้ที่ไม่มีสิ่งใดที่ซ่อนอยู่มันก็พูดเป็นทางวิชาการ

คนที่เขาเป็นธรรมๆ เขาฟังออกว่าผู้เทศน์จริงหรือเท็จ ถ้าเท็จขึ้นมา สัญญาคือจำเขามาพูด เหมือนอ่านหนังสือไม่มีความรู้ตัวเองมาเป็นบาทฐาน

แต่ถ้าคนเขาเป็นความจริงนะ เขามีความรู้ อย่างเช่นหลวงปู่ลี หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่ชอบ ท่านบอกท่านไม่ถนัดเทศน์ ท่านไม่ถนัดเทศน์ แต่องค์ความรู้เต็มหัวใจ องค์ความรู้เต็มหัวใจ ไปถามเรื่องปฏิบัติสิ เพราะถามเรื่องปฏิบัติมันเป็นเฉพาะ ท่านบอก ผัวะ! ผัวะ! ผัวะ! เลย

หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่ชอบ ผู้ที่มีองค์ความรู้ตามความเป็นจริง แต่ถ้าคนที่จะอธิบายเป็นคั่งเป็นแควเขาก็ต้องมีบุญญาธิการของเขามา ถ้าบุญญาธิการของเขามา ธรรมะนี้มันเป็นความรู้ส่วนตน เหมือนเราไปประสบเหตุใดๆ แล้วเราอธิบายไม่ได้

แต่ความเป็นจริงครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านก็เปรียบเทียบ เปรียบเทียบเหมือนแหวนเพชร การจะซื้อแหวนเพชรต้องมีตังค์ แล้วมีตังค์ พอได้แหวนเพชรมา ดันจะเอาแหวนเพชรโยนทิ้งอีก อู้ฮู! อะไรกันวะ นี่ถ้าคนไม่รู้ก็คือไม่รู้ แต่ถ้าคนรู้ฟังอย่างนี้ปั๊บ เข้าใจได้เลย

การแสวงหาการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อแสวงหาแหวนเพชรมา แหวนเพชรจะมาหาติดใจใหม่ หามาเป็นโทษกับตัวเองใช่ไหม ถอดมันแล้วทิ้งมันไปซะ ถ้าทิ้งมันไปมันก็เป็นไตรลักษณ์ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไปโดยสัจจะความจริง

ไม่ใช่ดับไปโดยการลืม การผลักไส การต่อต้าน ไม่ใช่

มันจะสมดุลงของมัน มันจะเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไปโดยมัชฌิมาปฏิปทา สมเหตุสมผล
สมเหตุสมผล พอดี ถูกต้องชอบธรรม เวลาถูกต้องชอบธรรม สมุจเฉทปหาน กิเลสขาด จบสิ้น นี่
คือความจริง เหว้ง